

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Parallela Geographiae Veteris Et Novae

Briet, Philippe

Parisiis, 1648

Cap. I. De longitudine & latitudine Geographicâ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13147

CAPVT I.

De Longitudine & Latitudine Geographica.

§. 1. Circuli diuisio.

AN-
TI-
QVIS-
SIMA. { DIVIDEBATVR olim omnis Circulus in *ἑξήκοντα* Sexagesi-
mas, ac proinde in partes sexaginta. Hæ autem Sexage-
simæ sex gradus nostros continebant. Ita polus dicitur
diffidere à Vertice Gnidio sex partibus, qui iam 36. Gra-
dibus distat: de quo Manilius,
Sæxque fugit solidas à cæli vertice partes.

VE-
TYS. { In 360. Gradus quia in { Vna secunda: hoc est 30. mi-
circulo sexies reperitur { nuta.
Semidiameter, quæ in { Vna tertia: hoc est 20. minu-
decem diuisa reddit { ta.
partes 360. Hæ autem { Vna quarta: 15. minuta.
partes sic diuiduntur à { Vna sexta: 12. minuta.
veteribus. { Vna duodecima: 5. minuta.

RE-
GENS. { In 360. Gradus { In 60. partes seu minuta siue scrupulos
qui iterum { qua diuisione vtuntur Geographi.
duobus modis { In 100. partes, quam diuisionem adhi-
subdiuiduntur. { bent Chorographi & Topographi.

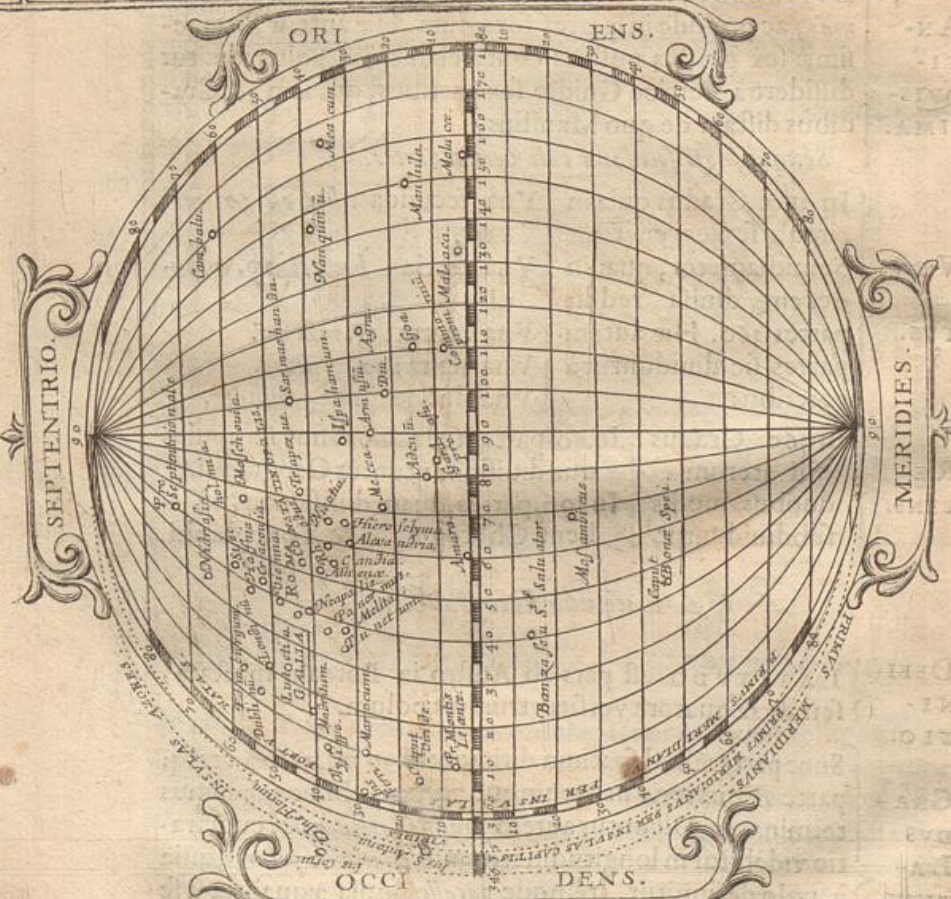
§. 2. Latitudo Geographica.

DEFI-
NI-
TIO. { LATITVDO est pars ab Austro in Boream spectata,
seu ab Æquatore versus vtrumuis polum.

GRA-
DVS
LA-
TITV-
DI-
NIS. { Sunt partes illud spatium dirimentes 90. numero à vtrâq;
parte Æquatoris in vtrumque polum, vbi nonagesimus
terminatur. Dicuntur autem *gradus latitudinis*, cuius ra-
tio videbitur in longitudine: item *Elevationis polaris*, quia
à polo desumitur. Itémque *paralleli* quia æqualiter à se
inuicem distant, & ab Æquatore: eúmque quoniam am-
biunt, idcirco circuli sumuntur integri, cùm gradus lon-
gitudinis terminentur in polis.

LONGITUDO ET LATITUDO ORBIS.

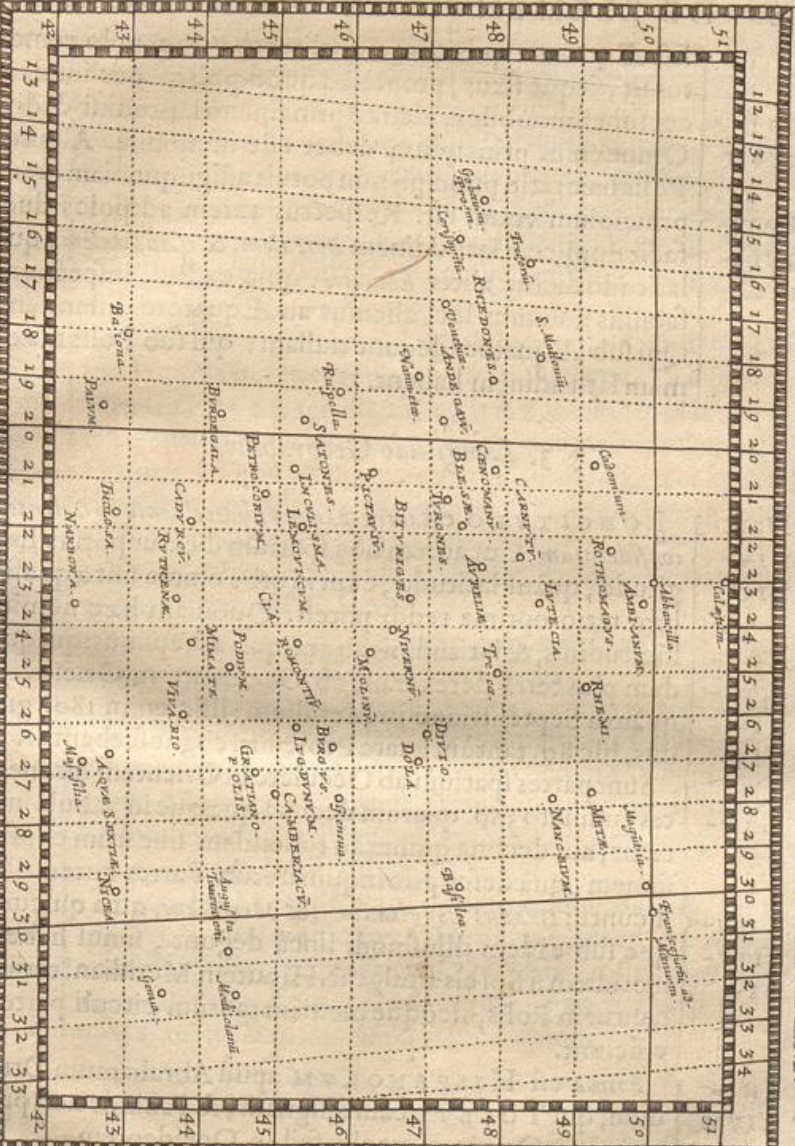
LOCA HIVS HEMIS- PHERII ILLVSTRIORA	LONGITV- DO	LATITV- DO
ADENTM.	8°	17
AGRA.	116	28
ALEXANDRIA.	61	30
AMARA.	60	Abc
S. Antony Ins.	351	15
ARMVSIV.	90	27
ATHENAE.	51	37 1/2
BABYLON.	79	35
BANZA.	40	14
Bonae Spei pro.	44	Abc
CAMBALV.	160	61
CANDIA.	351	34 1/2
Comnorvii pro.	100	8
COSTANTINOPOLIS	52	41
Cotui Ins.	345	38
CRACOVIA.	424	51
DIV.	100	22
DVBLIN.	12	53 1/2
EDINVRGV.	16 1/2	56
Ferri Insul.	Mon- Siam	27
Florum Ins.	345	38
Gardafu pro.	84	10
G.O.A.	110	16
HAFNIA.	38 1/2	54
HIEROSOLIMA.	67	31 1/2
ISPAHANV.	80	33
Locana montis -pron.	10	8

LOCA ILLVSTRIORA.	LONGITV- DO	LATITV- DO
LONDINV.	23 1/2	48 1/2
LYTTELIA.	16	40
MADRITV.	133	2
MALACA.	150	15
MANHILA.	10	29
MAROCV.	166	36
MEACVM.	73	23
MECCIA.	39	34
MOLYCB.	156	Ec
MOSAMBICVS.	68	25
MOSCHOVIA.	62 1/2	54
NANQVINV.	144	38
NEAPOLIS.	38	40 1/2
NICOSIA.	60 1/2	35 1/2
NIDROSIA.	32	64 1/2
OLYSSIPPO.	9 1/2	38
PANDRMVS.	30 1/2	37
RHODIVS.	59	36
ROMA.	36	41 1/2
SARMACHADA.	120	42
Sagittario nate	50	7 1/2
pro. V. Narkini.	41	59
STOCKHOLMIA.	72	43
TRAFEPZYVS.	34 1/2	33
TYNPEZYM.	34 1/2	49
VENETIA.	38 1/2	48
VIENNA.	5	5
Viride pro. Vulgo le Cap verd.		
Non habetur hic ratio ab Tabula exequit latem		minuta

LATITVDO A M E D I E I N S E P T E N T R I O N E .

LONGITVDO AB OCCIDENTE IN ORIENTEM.

SINGVLI GRADVS IN IX. MINVTA SECVNDVM VETERES OMNES, VEL IVXTA RECEN-
TIORIS ALIQVOS IN CENTVM DISTRIBVTI.

Loca Lon Lat
Illustria gallic g'ra 20 20

ABBAVILLA.	23	30
AMBIANV.	23 30	42 30
ANDEGAV.	19 30	47 10
AOVE. SEXTIA.	20 30	42 45
AVRELE.	22 40	47 40
BAIONA.	18	43
BITVRIGES.	23 15	46 40
BISSÆ.	22 30	47 30
BVREDEGALA.	19 30	44 20
BVRGVS.	26 30	45 40
CADOMVA.	22 20	49 15
CADRVC.	45 40	21 30
CALETVA.	23	31
CABERLACV.	22 20	45
CARNVTV.	24 20	48 20
CLAROMOTIV.	22 30	47 35
GENOXANV.	26 10	47
DIVIO.	24 40	46 55
DOLA.	27 30	45 30
GENEVA	24 30	47 45
Gohren. p'rom.	20 40	41 35
GRATIANOPOLIS	22 55	42 35
INVLISMA.	26	45 15
LEMOVITVA.	27 50	49 15
LVGDVNV.	24 20	43 55
METÆ.	24 30	46 15
MIMATE.	23 30	42 35
MOLINVA.	22 40	48 40
NARBONA.	29 10	49 30
NANCEIYV.	24	46 40
NICA.	23 30	48 30
NVERNVA.	19 30	42 40
PALVA.	23 30	48 30
PARSII.	22 40	46 20
PICTONÆ.	18 35	47 55
PODIYV.	22 25	49 8
RHEDONÆ.	22 8	49 25
RHEMI.	25 20	43 45
ROTHOMAGV.	21 45	42 35
RYTHENE.	25	48
SANTONÆ.	21 54	47 15
THOLOSA.	25 57	43 45
TRUCE.		
TVRONES.		
VENETTE.		
VIVARIO.		

INI-
TIUM } Est *Æquator*: quia cum æqualiter ab utroque polo re-
motus sit, sitque fixus, propterea quod poli quibus interia-
cet sunt immobiles, idcirco principium latitudini dedit.
LATI-
TVDI-
NIS, } Omne enim principium debet esse immobile. Aliunde
Polis hæc ratio principij non potuit affigi; quoniam omne
principium vnum est. Respectus autem ad polos duos
facit duplicem latitudinem *Borealem*, & *Australem*: quæ
latitudo dicitur aliter *Elevatio*: quia ex Poli inspectione
facilius nouimus loci alicuius ab *Æquatore* distantiam.
Qui sub *Æquatore* degunt nullam; qui sub Poli maxi-
mam latitudinem habent.

§. 3. *Longitudo Geographica.*

DEFI-
NI-
TIO } *LONGITUDO* est *terre spatium ab Occidente in Orientem*
consideratum. Cur autem hoc spatium dicatur potius lon-
gitudo, quam latitudo, cum in orbe omnia sint æqualia,
hæc ratio optima reddi potest. Quoniam hæc nomina
LON-
GITY-
DI-
NIS, } longitudinis, & latitudinis ab antiquis accepimus: qui qui-
dem plus terræ detexerant ab Occidente in Orientem,
quam à Septentrione in Meridiem: illic enim 180. gra-
dus, hic 80. tantum ætate Ptolemæi cognoscebantur.
GRA-
DVS } Sunt partes spatium ab Occidete in Orientem dirimen-
tes, numero 360. quarum decima quæque in tabula no-
tatur, aut decima quinta ad tollendam linearum confu-
sionem, quæ descriptio inquinaretur. Partes autem illæ
LON-
GITY-
DI-
NIS, } dicuntur *Gradus Longitudinis*, & *Meridiani*, quia quicum-
que sub eadem illiusmodi lineâ degunt, simul habent
meridiem si Sol eis affulgeat. Hi autem Meridiani termi-
nantur in Poli, ideoque mediam tantum circuli partem
efficiunt.
INI-
TIUM } *Prima* est *HISPANORVM* apud Abrahamum Orte-
lium, qui *TOLETI* eam assignant; sed exinde non pro-
cedunt in Orientem, ut alij, sed in Occidentem.
LON-
GITY-
DI-
NIS, } *Secunda* est *SECTORVM TYCHONIS BRAHE*: qui-
bus primus Meridianus addicitur Vranoburgo in insula
Huena Daniæ.
Tertia *ALEXANDRI VI. Sum. Pont.* in mari centum

Seu leucis à Promontorio Viridi *du Cap verd*: sed metam illam
 Pri- sacram, avaritia Hispanorum & Lusitanorum refixit ob
 mus Molucas, licèt diplomate firmata esset.
 Meri- *Quarta DEFLEXIONIS* dicta Barbarè *Demarcationis*
 dia- instituta ab Hispanis, & Lusitanis conuenientibus, sicque
 nus, dicta, quia à prædictâ Pontificiâ dessectebat: videlicet
 370. leucis in Oceano Occidentali post insulam S. Anto-
 niij, quæ postrema est Hesperidum seu Promontorij Viri-
 dis *du Cap verd*.
 qui *Quinta ARABVM* ad *Herculis columnas*, hoc est 8. gradi-
 quia bus longiùs in Orientem, quàm Ptolemæus.
 ex *Sexta GERARDI MERCATORIS* ad insulas *Acores*
 homi- seu *Flandricas*, vulgò *des Espreniers*, inter insulas Corui, &
 num Florum. Id sumptum erat initium ex nautis, qui crede-
 assi- bant hunc locum percommodum ad longitudinem, quo-
 gnatione- niam in eo pyxis Nautica non dessectebat.
 pen- *Septima HONDII* ad insulas Prom. Viridis ad Occiden-
 det, talem partem inf. S. Iacobi.
 idcir- *Octaua BATAVORVM* ad montem insulæ Tenerifæ, *le*
 co no- *pic de Tenerife*: hæc Canariarum vna est.
 uem *Nona FRANCORVM* ad Occidentalem partem insulæ
 præci- *Ferri de Ferro*; & hæc opinio meliùs concinit Ptolemaicæ,
 puis qui insulas Fortunatas *les Canaries*, vno gradu remouit à
 opi- primo Meridiano. Itaque Franci ab anno 1634. additi
 nioni- sunt huic opinioni, iubente Lud. XIIII. cùm peritissimos
 bus in hac arte adhibuisset Consultores.
 locum Primus hic MERIDIANVS dicitur aliter *la ligne*, linea:
 dedit. quo etiam nomine dicuntur Tropicus Cancrì, & Æqui-
 noctialis. Sic intelliges quod Argonautæ nostri dicunt li-
 citum esse vltra lineam prædas agere, tum enim de Tro-
 pico Cancrì, & primo Meridiano loquuntur.

CAPVT II.

De dimensione totius orbis.

PRÆTERMITTO Græcæ vanitatis exemplum maximum,
 cuius meminit Plinius lib. 2. cap. vltimo, videlicet *Dionysido*.
 F ij